

Doc. Martin Činovský, akademický maliar, ArtD.

Je jednou z najvýznamnejších osobností našej kultúry vôbec. Jeho tvorba je rešpektovaná na celom svete. K svojim úspechom prišiel náročnou cestou vývoja. Rešpektovaním a rozvojom continuity umenia. Objavením nových ciest kreativity a výrazu.

Martin Činovský je vzácnym príkladom umelca, ktorého tvorba reprezentuje to najvzácnejšie, z čoho výtvarný prejav vzniká, až po jeho neopísateľnú pridanú hodnotu. Vysokoškolské štúdium na Katedre grafiky u profesora Albína Brunovského (1971 – 1977), ročné štúdium na École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs v Paríži (1976), umelecká aspirantúra na VŠVU (1979 – 1985) v odbore rytectva cenín, vrátane stáže v Štátnej tlačiarňi cenín vo Francúzskom Périgueux, dali tomuto majstrovi tie úžasné remeselné a technologické základy, s ktorými sa dnes už tak často nestretávame. Jeho ranná voľná grafická tvorba má charakteristický autorský rukopis, ktorý by som nazval poeticko – surreálny, naplnený humanistickými posolstvami. (*Prvé dúšky za Darwina*, grafiky inšpirované básňami G. Apollinaira, Rilkeho, Ráfusa a ďalších). Celá jeho ranná kolekcia patrí ku skvostom slovenskej grafiky a tak zostane aj zapísaná v dejinách umenia.

Martin Činovský ovláda kultivovanosť a trpezlivosť. Úsilie doviest' tvorivú prácu k náročnejšiemu a lepšiemu výsledku. Je pokračovateľom československej známkovej tvorby a zakladateľom slovenskej známkovej tvorby. V kategórii rytectva nesporne najdôkladnejší z tvorcov, kde často do jedného milimetra dokáže vkomponovať až osem línií. Miniatúry vedia robiť iba výnimoční ľudia. A autor medzi nich patrí. Tvorí známky od umeleckého návrhu až po jeho realizáciu. Jeho dielo je obrovské, vo svete jedinečné. Slovenskými známkami dal svetu výnimočné informácie o slovenskej kultúre, histórii a kráse ľudí a prírody.

Za svoju tvorbu získal desiatky ocenení: trikrát tretie miesto *Najkrajšia známka sveta*, Grand Prix *Najkrajšia rytá známka EÚ*, trinásťkrát získal *Cenu ministra dopravy pôšt a telekomunikácií*, nespočetnekrát sa ním vytvorené známky ocitli na popredných miestach v rámci verejnej ankety *Najkrajšia poštová známka Slovenska*. V rámci súťaže Národnej banky Slovenska na eurové mince dva jeho výtvarné návrhy získali druhú zvýšenú cenu.

V známkovej tvorbe platí veta, na ktorú sa dnes často zabúda. Cesta k úspechu je veľmi, veľmi dlhá a mimoriadne náročná.

Zastávam názor, že vzácny dar treba odovzdávať ďalej. Stávať na ňom nové objavy a hodnoty, ktoré pomôžu rozvíjať ďalšie generácie. Martin Činovský prednáša na vysokých školách po celý život. Jeden z jeho najvýraznejších pedagogických počínov je vytvorenie základne pre ďalšie generácie slovenských tvorcov známkok. Isto viete, že Slovensko patrí medzi sedem najvzácnejších a najhodnotnejších známkových veličín na svete. Aj vďaka nášmu umelcovi.

Rozvíja grafické techniky a zručnosti u tých najmladších. Buduje ich poznatky o umení a živote. O tom, čo je v ňom podstatné a čo nie. Neúnavne hľadá ojedinelosť a hodnotu umenia. Aby študentom vedel nielen klásť otázky, ale na mnohé aj odpovedať. Jeho vedomosti sú obrovské. A jeho pedagogický prístup a schopnosť odovzdať a naučiť niečo svojich študentov, sú dnes pre študentov, a tým aj pre školu, veľmi potrebné. Aby vysokoškolské štúdium malo zmysel. Aby pedagóg nielen vyučoval, ale so študentom komunikoval s cieľom pripraviť ho na náročnú životnú dráhu.

Martin Činovský je všestranne nadaný umelec, aj hudobník a skladateľ. Hrá takmer na každom hudobnom nástroji. Komponuje a nahráva filmovú hudbu. Popritom stále tvorí. Maľuje pôsobivé obrazy. A čo je pre nás ako súputníkov tohto tvorca dôležité, je to úžasný človek.

Docent, akademický maliar Martin Činovský ArtD. je nositeľom *Radu rytiera umenia a literatúry* Francúzskej republiky, *Pribinovho kríža I. triedy* za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenska v oblasti výtvarného umenia, *Striebornej medaily Univerzity Komenského*, laureátom *Identifikačného kódu Slovenska...*

Tak ako je len jeden svet a všetci máme len jeden život, tak je len jeden Martin Činovský. A jeho umelecké dielo. V slovenskom výtvarnom umení sa orientujem veľmi dobre. Osobnosť takého jedinečného rozmeru ako je Martin nepoznám. Úspech niekedy zaplače nad poblúdenosťou a falošnosťou ciest iných. Rýchly život nemôže znamenať rýchle výsledky. V skromnosti a prostote človeka sa skrývajú tie najväčšie diamanty. Plné energie a tvorivej sily. Martin Činovský vie, o čom hovorím. Žiaden z tých diamantov, ktoré má, by nepredal. Lebo vie, čo znamenajú veľké vety ľudstva.

Skutočné výhry a úspechy sú tie, ktoré pretrvávajú večnosť. Bez ktorých by sme neboli.

Blahoželám.

PhDr. Ľuboslav Moza

16. november 2015